

Име: Мая Йорданова Стоянова, разработка на Урочна единица (от 3-5 урока) за 1 клас

Тема: Приказен театър – разиграване на приказки с добавени детайли.

Продукт: аудио-визуален.

Вид/-ове текст/-ове: Приказката за седемте козлета. Собствени материали за допълнителни детайли към основния разказ.

Целева група/ клас в БНУЧ: повествование, предаване и обогатяване с максимален подробности съдържанието на приказка

Езикови профили на учениците: група от 8 деца, доста разнообразна: дву- и триезични, нито едно дете не е родено в България, 6 деца са родени в Италия, и даже в семейства, дори при двама родители българи, се говори основно италиански. Две деца са родени в Молдова, в семейства на бесарабски българи, едното дете е ходило на училище там до 2 клас. В Българското неделно училище, шест деца са 1ви клас, но в италианското училище са между 4 и 7 клас, и две деца са 2 клас, съответно в 4 и 5 клас в италианското училище.

Лост 1: Идентифициране и основно описание на герои от определена приказка, в моя случай – „Вълкът и седемте козлета“. **Лексика** – названия на животни и описанието им.

Лост 2: Детайлно описание на героите в приказката и базов анализ на характера на героите / **лексика** (Какъв е вълкът? Млад, стар, грозен, симпатичен, черен, сив... Каква е майката козичка? Млада, пъргава, дебеличка, движи се леко, трмаво... А козлетата?)

Лост 3: Детайлно описание на действията на героите в приказката - **граматика** – глаголи в 3л.ед. и мн.ч. преразказно време (на „Л“).

Лост 4: **Лексика** – детайлно описание на сцените на действие в приказката – сцените са местата и пейзажите, където се случват епизодите от приказката

Лост 5: Пресъздаване на приказката чрез песен (Мими Иванова, „Вълкът и седемте козлета“ - <https://youtu.be/BJWXZsTdpR0>) – **театрално пресъздаване** на приказката под музиката на песента.

Лост 6: **Дискурсен лост** за пресъздаване на диалозите за комуникация в приказката. Въвеждане/припомняне на фрази за поздрав, съставяне на диалози за ежедневна комуникация

Лост 7: Театрално представяне на приказката, без музика, с максимален брой подробности и описания, съгласно наученото в предходните уроци. Включване на ежедневни диалози, където е подходящо.

При възможност, заснемане на театралното представление или на част от него и интервю с малките актьори – най-добрата реклама за дейността на нашето, засега малко, училище!

Предварителен план на уроците от урочната единица:

Урок 1: Идентифициране и основно описание на герои от определена приказка, в моя случай – „Вълкът и седемте козлета“. **Лексика** – названия на животни и описанието им.

Увод в приказката: Децата получават контури на животни, напр. Вълк, козле, лисица, котарак, куче, козичка, катеричка и им се казва, че само три от тези герои участват в любимата детска приказка. Коя е тя, според тях, и кои са героите. При нужда, учителят помага.

Анализ на животните: Как се различава вълкът от лисицата? А козичката от козлетата? А кучето от катеричката? А котарака от кучето? И т.н. За улеснение, децата получават Работен лист с различните части на тялото на животните (опашка, лапи, малки уши, големи уши), за да им бъде по-лесно да ги опишат в **Работен лист 1 (интерактивен)**

<https://www.liveworksheets.com/xt3421430kx>

Затвърждаване на знанията по описание на животно – всяко дете получава карта с изображение на животно - <https://www.liveworksheets.com/tn3395788vp> – **Работен лист 2**, и детето трябва или да го опише, или да го изиграе на другите деца. Те се опитват да познаят кое е животното. Децата могат да се разделят и на две групи, за да има състезателен характер, и могат да се насърчат не само да описват, но и да изиграят животното, което им се е паднало. В моят случай с 8 деца, във всяка група ще се опишат и изиграят по 4 животни.

Урок 2: Детайлно описание на героите в приказката и базов анализ на характера на героите / лексика.

Часът започва с припомняне на приказката за „Вълкът и седемте козлета“. Учителят обяснява, че приказките съдържат много повече детайли от онова, за което са говорили до този момент.

Анализ на героите в приказката: Учителят пита колко и кои са героите в приказката. Обяснява, че в настоящото занятие ще анализират характера на отделните животни. Раздава Работен лист с прилагателни за описание на външният вид и характера на животните (картинки, които илюстрират определени качества или кратички описания на различни качества) – **Работен лист 3** - <https://www.liveworksheets.com/gk3411411gf>

Учителят обяснява всяко непознато прилагателно.

Преди да обрисуват животните от приказката, целият клас получава Работен лист за преговор/въвеждане на названията на цветовете и цифрите (<https://www.liveworksheets.com/zz3394854ki>), **Работен лист 4**.

С цел да се упражнят прилагателните, учителят моли децата да опишат своя характер като използват прилагателните от *Работния лист*, плюс някои други прилагателни, които знаят.

Учителят раздава на децата карти с номера, където 1 е вълкът, 2 козата, 3 - козлетата, 4 – най-малкото козле, и им дава лист хартия, А4, с изображение на избраният герой. Групира децата според получената карта (най-добре е децата да си изтеглят карти с номерче, за да не се карат). Всяка група има 2/3 мин да помисли и обсъди как изглежда техният герой/характер. Например, вълкът – Млад ли е, стар ли е? Грозен ли е? Дебел ли е? Зъл ли? Симпатичен ли е? Колко е гладен? Козата – млада, стара, прическа, дрехи. Децата имат пълната свобода да обсъдят всичко, свързано с техният герой. Децата трябва да допълнят и физическото описание на героя според онова, което сме обсъждали предишният урок. Всеки герой от приказката трябва да има поне по едно положително и

по едно отрицателно качество, даже вълкът. Той е наблюдателен, бързо съобразява, че за да влезе в къщичката на козлетата, трябва да ги заблуди, че е майка им. Т.е. рационално решава проблема си. Козичката – тя знае, че в гората има вълк, а оставя козлетат сами и те могат да отворят вратата отвътре. Защо козичката няма сама ключ от дома си, за да заключи козлетата и никой да не може да влезе при тях? Значи, козичката е много наивна. Козлетата, независимо от усилията на вълка, не са ли твърде доверчиви? След като всяка група е обсъдила своя герой, децата разказват на класа какво са записали, би било чудесно децата сами да запишат съответните прилагателни от Работните листове, но ако има нужда, може и учителят да пише. *Работеният лист за характеристиките на героите е в картинен вариант или с кратички описания – в случай, че на децата им хрумнат допълнителни характеристики, които не са включени в началният Работен лист, учителят ги добавя за следващото занятие (това ще помогне на децата при разказването на приказката).*

Урок 3: Детайлно описание на действията на героите в приказката - граматика – глаголи в 3л.ед.и мн.ч. преразказно време (на „Л“).

Грамматика – увод – въвеждане на глаголи в 3 лице ед.ч., минало време. Учителят моли децата да разкажат откъс от приказката. Пита кога се е случило действието и задава подпомагащи въпроси. Докато някое дете разказва, учителят записва всички глаголи, които чува. Записва ги в мин.време на „л“. Обяснява, че в приказките, когато се описват действия, те завършват на „л“. Учителят записва 10 допълнителни глагола в сег.време на дъската и моли децата да ги обърнат в минало преразказно.

Преговор на описанието на героите от предишните уроци – физическо описание и характер на героите. Учителят раздава Работните листове от предишните занятия, за да улесни децата.

Интерпретация на действията на героите: Учителят раздава Работен лист на децата с 24 действия, описани чрез картинки – действия на героите от приказката. Децата свързват действията с картинките. След това, учителят групира децата в същите групи, както са били в предишният урок и всяка група получава **Работен лист 5**, по който е създадена описание (физическо и характер) на своя герой -

<https://www.liveworksheets.com/at3419346zl>

Екипирани и с Работния лист с глаголи, децата избират кои действия/глаголи, описват действията на техния герой. Отбелязват ги на Работния лист, ако могат да пишат, ако не – могат да го запишат и като гласово съобщение или да посичват на Работния лист. Децата се стремят да изберат възможно най-изчерпателен брой действия (напр. Козичката чете, кара кънки, козлетата играят игри, вълкът чете и кара тротинетка, и т.н.). След като децата са се запознали и избрали какви действия извършва техният герой, групата, нейн представител, или всяко дете поотделно, изиграват своя герой. Първо го описват детайлно, и след това показват как се движи, какво прави, каква стойка има, може да имитират и гласът му/й.

Заключение: След като децата са представили и изиграли своите герои, учителят пита кой кой герой би искал да бъде в приказката. Тук първоначалното разпределение на групи е без значение. Най-важният момент е детето да обясни защо иска да бъде именно този герой.

Ако остане време, могат да се разиграят малки сценки на среща на два героя, например вълкът и най-малкото козле. Как пристъпва вълкът, какво прави козлето, и т.н. А ако вълкът срещне козичката? По друг начин ли ще се държи с нея?

Урок 4: Лексика – детайлно описание на сцените в приказката – сцените са местата и пейзажите, където се случват епизоди от приказката.

Детайлно описание на къщата на козичката и козлетата / лексика за стаите и някои важни, за приказката, мебели в дома. Описание на гората, домът на вълка. Лексика за цветовете.

Преговор на наученото до този урок – кои са героите в нашата приказка, как изглеждат, какво правят, как се движат. Учителят задава въпрос в какви места се развива приказката. За улесняване на децата, може да се използват книжки с красиви илюстрации на приказката за Седемте козлета, най-добре на различни издателства, ако е възможно.

Определяне на местата на действие в приказката:

- Къщичката на козичката и козлетата
- Полянката пред къщичката на козлетата и гората наоколо. Тази сцена включва три много важни елемента: полянката – къщичката – вътрешността с местата, на които могат да се скрият козлетата

Първостепенни места за действия в приказката са къщичката на козлетата, пространството пред нея; полянката и гората наоколо; полянката с кладенеца (по желание).

Първоначално, децата трябва да определят какви предмети има във всяка една сцена. За улеснение нека са сцена 1 – къщичката отвън; сцена 2 – полянката пред къщичката, гората около нея; сцена 3 – елемент от вътрешността, където могат да се скрият козлетата; сцена 4 - полянка с кладенец (по желание).

Стълка 1 – децата обсъждат какви предмети има във всяка сцена. Например, сцена 1 – къща. Сцена 2 – полянка – кръгла, правоъгълна? Гора – какви дървета има там? Децата могат да нарисуват короните им, не е нужно да знаят имената на различни видове дървета, кой сезон на годината е? Вратата – колко е дебела, има ли прозорче...? Сцена 3 – вътрешността и места за укритие; Сцена 4 – полянка с кладенец. Учителят записва на лист информацията за предметите, за да може да изготви адекватни Работни листове.

Стълка 2 – децата преминават към детайлно описание на всяка сцена. Разделят се на групи и всяка група получава една сцена за анализ. За да се улесни словесното описание на сцените/картинки, всяка група получава **Работен лист с думи, които описва съответната сцена**. Например, Сцена 1 - къщичката отвън – големина, цвят (преговор и/или въвеждане на цветовете), форма, има ли ограда около нея, има ли цветя; Сцена 2 – полянката и гората около къщичката - Как изглежда пространството пред къщичката – има ли дървета, пейка, катерушки за козлетата? Каква е гората – гъста, какви са листата на дърветата? И за двете сцени може да се използва един работен лист - **Работен лист 6** (<https://www.liveworksheets.com/yo3421346ga>). Сцена 3 – Описание на местата вътре в къщата, където са се скрили козлетата – **Работен лист 7**. Сцена 4 – каква е полянката с кладенеца? От какво е направен кладенеца? Камък, тухли? А от къде, според вас, майката

козичка намира камък, който да го зашие в корема на вълка? – **Работен лист 8.** Работни листове 7 и 8 не са интерактивни, това са карти от комплект на издателство ПАН.

Стълка 3 – всяка групичка работи над своята сцена използвайки своя *Работен лист*. Децата работят 3/4 мин и след това учителят дава на всяка група илюстрации на сцената, която описват, при възможност на две различни издателства. Важно е децата да видят и разберат, че за едно и също описание, може да има повече от едно тълкуване. Използвайки *Работният си лист*, децата съпоставят своето описание с това от книжките, и след обсъждане относно детайлите, всяка група рисува своята сцена. Тези рисунки ще се използват за пейзажи при живото представяне на приказката. Рисунката на групата, която пресъздава къщичката, ще се използва за направа на макет на къщата. В рисунката на групата, която рисува вътрешността на къщата, Сцена 3 (**Работен лист 7**), трябва обезателно да има стенен часовник, вътре в който да се скрие най-малкото козле. В сцена 4 (**Работен лист 8**) е важно да се вижда от какво е направен кладенеца. Не е нужно децата да рисуват вълка, козлетата или козичката, защото те самите ще ги изиграят. Важно е обаче да се потопят в сцената чрез своите рисунки.

Домашно (по желание): Децата избират любима стая в дома си (може и моята стая-мечта) и я рисуват с подробности. Разказват за рисунката си следващият час. Ако някое дете е по-артистично и обича да рисува, може да нарисува гората както си я представя. За описанието им на следващият урок, децата могат да използват Работните листове от урока.

Урок 5: Пресъздаване на приказката чрез песен (Мими Иванова, „Вълкът и седемте козлета“ - <https://youtu.be/BJWXZsTdpR0>). Преговор на въведена лексика за описание на животни, техният характер и действия. Преговор на граматика – глаголи в 3л.ед. и мн.ч. минало преразказно време на „л“. **Работен лист 9.**

Въведение: Учителят предлага на децата, по избор, да пресъздадат героите на приказката, според описанията от предишните часове. Децата, ако имат нужда, могат да използват попълнените работни листове.

Преговарят се местата за развитие на действията в приказката – сцените. Рисунките на сцените е най-добре да бъдат направени на голям картон, така че да бъдат пейзаж, на чийто фон се развиват различните действия. На картоната могат да се направят и 3Д украси за оригиналност. Например, може вратичката на къщичката да се отваря, макар и децата да не минават през нея, да се изрежат отвори за прозорци и там да се закачат перденца от плат. Дърветата на полянката, ако е пролет, да са цъфнали и цветовете да са от бял или цветен памук, и т.н. Децата могат да проявят всякакво творчество.

След този преговор се преминава към новата част – музикално пресъздаване на приказката. Моите ученици обожават да пеят и много по-бързо учат песни, отколкото текстовете.

Слушане и четене с разбиране: Учителят чете текста на песента на Мими Иванова за „Вълкът и седемте козлета“ и го обсъжда с децата. Обяснява непознати думи, ако има такива. Предвид, че повечето деца са 1 клас, най-вероятно те няма да могат сами да

прочетат текста, но лесно ще го изпеят. Докато четете и обсъждате текста на песента, учителят се позовава на Работните листове, с които децата са работили.

Слушане: Децата слушат песента за Козлетата два пъти, да усетят музиката.

Слушане с повишено внимание: Учителят пуска песента и спира на всеки ред, за да бъде проговорен и изпят от децата. След приключване на куплет, той се изпява в цялост. Така се преминава през цялата песен. Накрая, децата се опитват да изпеят цялата песен, като се базират на наученото от предишните уроци – чрез песента отработват неусетно реда на действията и разбират смисъла в разказа. **Работен лист 9.**

Заключение: Ролите в песента се разпределят между децата, но така, че всяко дете да има роля. В песента има само разказвач, козлета и вълк, но децата могат 2 или 3 пъти да изпеят песента, така че да се включат всички. На този етап децата не само пеят, с помощта на учителя и другите деца, но и театрално пресъздават героите. Вълкът ръмжи, имитира гласа на козичката и т.н.

Урок 6: Дискусен лист за диалозите между отделните герои в приказката.

Работни листове с примерни диалози – **Работен лист 10.** От прости към сложни – как поздравяваме наши приятели, а по-възрастни и непознати. Как се сбогуваме с тези две категории познати.

Какви теми обсъждаме с връстници? А с по-възрастни? А с непознати?

<https://learningapps.org/display?v=pys5hr7b523>

<https://learningapps.org/display?v=p18321wk323>

<https://learningapps.org/display?v=p7q1iarvn23>

За този урок предвиждам активно участие и идеи от страна на децата. На предходният урок се обсъждат различните теми, по които се говори в училище/у дома. Какви постоянно повтарящи се фрази са запомнили децата? Учителят ги записва.

Учителят подготвя работни листове по следните теми:

- Разговор между майка и деца, когато майката ги оставя сами (майката обяснява защо излиза, колко време ще се бави, успокоява децата, че няма да усетят колко бързо се е върнала и казва какво очаква от тях при завръщането си). За улеснение на децата, учителят (учителката в моя случай) взема ролята на майка, която отива на пазар и се разиграва подходяща сценка. Децата получават Работен лист с полезни въпроси, които да зададат на майка си – Ама ти кога ще дойдеш? Ама дълго ли ще се бавиш? Какво ще ми донесеш? Самите деца могат да допълнят списъкът от въпроси, които да се включат в разговора. Учителят може да зададе и провокативни въпроси, например: А когато мама излезе, ти какво правиш? Радваш ли се? Покажи с действие как се радваш – танцуваш от радост? Или тъжиш? Как тъжиш? А какво прави мама, когато се прибере?
- Какво си говорят помежду си козлетата, когато излиза майка им.
- Разговорът между вълкът и козлетата, преди да ги изяде.

В работните листове, децата първо подреждат репликите в диалози, може и електронно, т.к. диалозите са пресъздадени и в електронен вид (виж по-горните линкове). Могат да се разиграят и несъществуващи в приказката диалози, например, за какво биха си говорили вълкът и козичката, или вълкът и най-малкото козле?

Урок 7: Театрално разиграване на приказката.

Въведение: Урокът започва с изпълнение на песента. Ако в предишният урок е имало, например, три дечица в ролята на вълка, те играят заедно-паралелно.

Преговор: Пресъздаване на диалозите създадени и репетираны на предишното занятие.

Начало на театралната постановка. Децата подреждат декорите – техните рисунки на отделните сцени. Имаме дъска с две лица, така че някои рисунки могат да бъдат статични и залепени на дъската, например сцена 3 – полянка от ляво, вратата на къщичката по средата и част от предверието на дома.

Посрещане на гости в театъра: родители или други българи от общността наоколо

Окончателно разиграване на приказката с всички допълнени детайли – децата дават максимално подробно описание на героят, който пресъздават. За да се включат всички деца, приказката може да се изиграе два пъти, или по средата на спектакъла, целият екип от малки актьори да се смени.

Заклучение: Интервюта с децата актьори с основни въпроси за обсъждане от целия клас, Какъв човек в съвременният свят може да бъде асоцииран с вълка? Измамник, хитрец? Къде има най-много такива без да ги виждаме пряко? (интернет) Как да ги разпознаем? Как да се пазим от тях? Защо мама ни предупреждава да не вярваме на вълка? Защо песента завършва с фразата „Вълкът козината си мени, но не и нрава си“? Какъв е смисълът на тази мъдрост?

Тази заключителна част може да остане за обобщение на следващ урок.